

Câu 8: Chứng minh các đẳng thức sau:

a). $A_{n+k}^{n+2} + A_{n+k}^{n+1} = k^2 A_{n+k}^n$ với $n, k \in \mathbb{N}^*, k \geq 2$.

b). $A_n^k - A_{n-1}^k = k \cdot A_{n-1}^{k-1}$ với $n, k \in \mathbb{N}^*, n \geq 2, k \leq n-1$.

c). $\frac{n+1}{n+2} \left(\frac{1}{C_{n+1}^k} + \frac{1}{C_{n+1}^{k+1}} \right) = \frac{1}{C_n^k}$ với $n, k \in \mathbb{N}^*, k \leq n$.

LỜI GIẢI

a). Ta có: $A_{n+k}^{n+2} + A_{n+k}^{n+1} = \frac{(n+k)!}{(k-2)!} + \frac{(n+k)!}{(k-1)!} = \frac{(n+k)!}{(k-2)!} \left(1 + \frac{1}{k-1} \right)$
 $= \frac{(n+k)!k}{(k-2)!k-1} = k^2 \frac{(n+k)!}{k!} = k^2 \cdot A_{n+k}^n$.

b). Ta có:

$$A_n^k - A_{n-1}^k = \frac{n!}{(n-k)!} - \frac{(n-1)!}{(n-1-k)!} = \frac{(n-1)!}{(n-k-1)!} \cdot \left(\frac{n}{n-k} - 1 \right) = k \frac{(n-1)!}{(n-k)!} = k A_{n-1}^{k-1}$$

c). Ta có: $\frac{n+1}{n+2} \left(\frac{1}{C_{n+1}^k} + \frac{1}{C_{n+1}^{k+1}} \right) = \frac{n+1}{n+2} \cdot \frac{k!(n+1-k)! + (k+1)!(n-k)!}{(n+1)!}$
 $= \frac{1}{n+2} \cdot \frac{k!(n-k)!}{n!} [(n+1-k) + (k+1)] = \frac{k!(n-k)!}{n!} = \frac{1}{C_n^k}$.

Câu 9: Chứng minh $\forall k, n \in \mathbb{N}^*$ thỏa mãn $3 \leq k \leq n$ ta luôn có:

$$C_n^k + 3C_n^{k-1} + 2C_n^{k-2} = C_{n+3}^k - C_n^{k-3} - C_n^{k-2}$$

LỜI GIẢI

Ta có:

$$C_n^k + 3C_n^{k-1} + 2C_n^{k-2} = C_{n+3}^k - C_n^{k-3} - C_n^{k-2} \Leftrightarrow C_n^k + 3C_n^{k-1} + 3C_n^{k-2} + C_n^{k-3} = C_{n+3}^k \quad (5)$$

$$VT(5) = C_n^k + C_n^{k-1} + 2(C_n^{k-1} + C_n^{k-2}) + C_n^{k-2} + C_n^{k-3} = C_{n+1}^k + 2C_{n+1}^{k-1} + C_{n+1}^{k-2}$$

$$= (C_{n+1}^k + C_{n+1}^{k-1}) + (C_{n+1}^{k-1} + C_{n+1}^{k-2}) = C_{n+2}^k + C_{n+2}^{k-1} = C_{n+3}^k \quad (\text{điều phải chứng minh}).$$

10. Chứng minh rằng các đẳng thức sau:

a). $C_n^k + 4C_n^{k-1} + 6C_n^{k-2} + 4C_n^{k-3} + C_n^{k-4} = C_{n+4}^k$ với $4 \leq k \leq n$.

b). $P_k \cdot A_{n+1}^2 \cdot A_{n+3}^2 \cdot A_{n+5}^2 = n \cdot k! \cdot A_{n+5}^5$.

c). $C_n^0 \cdot C_n^k + C_n^1 \cdot C_{n-1}^{k-1} + \dots + C_n^k \cdot C_{n-k}^0 = 2^k \cdot C_n^k$.

LỜI GIẢI

a). Ta có: $VT = (C_n^k + C_n^{k-1}) + 3(C_n^{k-1} + C_n^{k-2}) + 3(C_n^{k-2} + C_n^{k-3}) + (C_n^{k-3} + C_n^{k-4})$
 $= C_{n+1}^k + 3C_{n+1}^{k-1} + 3C_{n+1}^{k-2} + C_{n+1}^{k-3} = C_{n+4}^k$.

b). Ta có: $VT = k! \frac{(n+1)!}{(n-1)!} \cdot \frac{(n+3)!}{(n+1)!} \cdot \frac{(n+5)!}{(n+3)!} = k! \frac{(n+5)!}{(n-1)!} = nk! A_{n+5}^5$.

c). Ta có:

$$\begin{aligned} C_n^m C_{n-m}^{k-m} &= \frac{n!}{m!(n-m)!} \cdot \frac{(n-m)!}{(k-m)!(n-k)!} = \frac{n!}{m!(k-m)!(n-k)!} \\ &= \frac{k!}{m!(k-m)!} \cdot \frac{n!}{k!(n-k)!} = C_k^m \cdot C_n^k \end{aligned}$$

Suy ra: $\sum_{m=0}^k C_n^m C_{n-m}^{k-m} = \sum_{m=0}^k C_k^m C_n^k = C_n^k \sum_{m=0}^k C_k^m = 2^k \cdot C_n^k$.

11. Chứng minh rằng các đẳng thức sau:

a). $A_n^k - A_{n-1}^k = k \cdot A_{n-1}^{k-1}$ với $n, k \in \mathbb{N}^*$, $n \geq 2, k \leq n-1$.

b). $\frac{n+1}{n+2} \left[\frac{1}{C_{n+1}^k} + \frac{1}{C_{n+1}^{k+1}} \right] = \frac{1}{C_n^k}$ với $n, k \in \mathbb{N}^*$, $k \leq n$.

LỜI GIẢI

a. Ta có:

$$A_n^k - A_{n-1}^k = \frac{n!}{(n-k)!} - \frac{(n-1)!}{(n-1-k)!} = \frac{(n-1)!}{(n-k-1)!} \left(\frac{n}{n-k} - 1 \right) = k \frac{(n-1)!}{(n-k)!} = k \cdot A_{n-1}^{k-1}$$

b. Ta có: $\frac{n+1}{n+2} \left(\frac{1}{C_{n+1}^k} + \frac{1}{C_{n+1}^{k+1}} \right) = \frac{n+1}{n+2} \cdot \frac{k!(n+1-k)! + (k+1)!(n-k)!}{(n+1)!}$

$$= \frac{1}{n+2} \cdot \frac{k!(n-k)!}{n!} [(n+1-k) + (k+1)] = \frac{k!(n-k)!}{n!} = \frac{1}{C_n^k}$$

12. Chứng minh rằng các đẳng thức sau:

a). $C_n^1 \dots C_n^{n-1} \leq \left(\frac{2^n - 1}{n} \right)^n$ với $n \in \mathbb{N}^*$, $n \geq 2$.

b). $C_{2n+k}^n \cdot C_{2n-k}^n \leq (C_{2n}^n)^2$ với $\forall n, k \in \mathbb{Z}$ và $0 \leq k \leq n$.

LỜI GIẢI

a. Áp dụng bất đẳng thức Côsi cho n số, ta có:

$$C_n^0 C_n^1 \dots C_n^{n-1} \leq \left(\frac{C_n^0 + C_n^1 + \dots + C_n^{n-1} + C_n^n - C_n^n}{n} \right)^n = \left(\frac{2^n - 1}{n} \right)^n$$

b. Ta đặt $a_k = C_{2n+k}^n \cdot C_{2n-k}^n \Rightarrow \begin{cases} a_k = \frac{(2n+k)!}{n!(n+k)!} \cdot \frac{(2n-k)!}{n!(n-k)!} \\ a_{k+1} = \frac{(2n+k+1)!}{n!(n+k+1)!} \cdot \frac{(2n-k-1)!}{n!(n-k-1)!} \end{cases}$

Để chứng minh BĐT trên ta chứng minh $a_k > a_{k+1}$, $\forall k \in \mathbb{Z}, 0 \leq k \leq n$

Ta có: $a_k > a_{k+1} \Leftrightarrow \frac{(2n+k)!}{n!(n+k)!} \cdot \frac{(2n-k)!}{n!(n-k)!} > \frac{(2n+k+1)!}{n!(n+k+1)!} \cdot \frac{(2n-k-1)!}{n!(n-k-1)!}$

$$\Leftrightarrow \frac{2n-k}{n-k} > \frac{2n+k+1}{n+k+1} \Leftrightarrow 1 + \frac{n}{n-k} > 1 + \frac{n}{n+k+1}$$

$$\Rightarrow a_0 > a_1 > \dots > a_k > a_{k+1} \Rightarrow a_0 > a_k \Rightarrow C_{2n+k}^n \cdot C_{2n-k}^n \leq (C_{2n}^n)^2.$$

13. Chứng minh các đẳng thức sau:

$$2C_n^k + 5C_n^{k+1} + 4C_n^{k+2} + C_n^{k+3} = C_{n+2}^{k+2} + C_{n+3}^{k+3}.$$

$$C_n^k = C_{n-1}^{k-1} + C_{n-2}^{k-1} + \dots + C_k^{k-1} + C_{k-1}^{k-1}, 1 \leq k \leq n.$$

$$C_n^1 + 2 \frac{C_n^2}{C_n^1} + 3 \frac{C_n^3}{C_n^2} + \dots + n \frac{C_n^n}{C_n^{n-1}} = C_{n+1}^2.$$

$$P_n = 1 + P_1 + 2P_2 + 3P_3 + \dots + (n+1)P_{n-1}.$$

LỜI GIẢI

Ta có: VT = $2(C_n^k + C_n^{k+1}) + 3(C_n^{k+1} + C_n^{k+2}) + C_n^{k+2} + C_n^{k+3}$

$$2(C_{n+1}^{k+1} + C_{n+1}^{k+2}) + C_{n+1}^{k+2} + C_{n+2}^{k+3} = C_{n+2}^{k+2} + C_{n+2}^{k+2} + C_{n+2}^{k+3} = C_{n+2}^{k+2} + C_{n+3}^{k+3}.$$

Ta có: $C_n^k + C_{n-1}^{k-1} = C_{n+1}^k \Rightarrow C_{n-1}^{k-1} = C_n^k - C_{n-1}^k$

Suy ra: $C_{n-1}^{k-1} + C_{n-2}^{k-1} + \dots + C_{k+1}^{k-1} + C_k^{k-1} = C_n^k - C_k^k$

Hay $C_n^k = C_{n-1}^{k-1} + C_{n-2}^{k-1} + \dots + C_k^{k-1} + C_{k-1}^{k-1}$ vì $C_k^k = C_{k-1}^{k-1} = 1$.

Ta có: $k \cdot \frac{C_n^k}{C_{n-1}^{k-1}} = n - k + 1$

Suy ra $C_n^1 + 2 \frac{C_n^2}{C_n^1} + 3 \frac{C_n^3}{C_n^2} + \dots + n \frac{C_n^n}{C_n^{n-1}} = \frac{n(n-1)}{2} = C_{n+1}^2$.

Ta có: $P_k - P_{k-1} = k! - (k-1)! = (k-1)P_{k-1}$

Suy ra: $\sum_{k=2}^n (k-1)P_{k-1} = P_n - P_1 \Rightarrow P_n = 1 + \sum_{k=1}^{n-1} kP_k$.

DẠNG 2: CHỨNG MINH ĐẲNG THỨC DỰA VÀO KHAI TRIỂN $(1+x)^n$

Câu 10: Chứng minh: $C_n^k C_m^0 + C_n^{k-1} C_m^1 + C_n^{k-2} C_m^2 + \dots + C_n^{k-m} C_m^m = C_{n+m}^k$,

với $\begin{cases} 0 \leq m \leq k \leq n \\ k, m, n \in \mathbb{N} \end{cases}$

LỜI GIẢI

$$\begin{cases} (1+x)^m = C_m^0 + C_m^1 x + C_m^2 x^2 + \dots + C_m^m x^m \\ (1+x)^n = C_n^0 + C_n^1 x + C_n^2 x^2 + \dots + C_n^n x^n \\ (1+x)^{m+n} = C_{m+n}^0 + C_{m+n}^1 x + C_{m+n}^2 x^2 + \dots + C_{m+n}^{m+n} x^{m+n} \end{cases}$$

Suy ra hệ số x^k trong $(1+x)^m (1+x)^n$ là: $C_m^0 C_n^k + C_m^1 C_n^{k-1} + \dots + C_m^m C_n^{k-m}$, và hệ số của x^k trong $(1+x)^{m+n}$ là C_{m+n}^k

Ta có $(1+x)^m (1+x)^n = (1+x)^{m+n}$. Từ đó suy ra :

$$C_n^k C_m^0 + C_n^{k-1} C_m^1 + C_n^{k-2} C_m^2 + \dots + C_n^{k-m} C_m^m = C_{n+m}^k \quad (\text{đpcm}).$$

Kết quả bài này các bạn phải nhớ kỹ để áp dụng vào những bài tính tổng.

Bạn đọc hãy lấy ý tưởng trong bài tập trên áp dụng với khai triển $(1-x)^{n+m}$.

$$\text{Từ đó chứng minh rằng } (C_{2n}^0)^2 - (C_{2n}^1)^2 + \dots + (C_{2n}^{2n})^2 = (-1)^n \cdot C_{2n}^n.$$

Câu 11: Tính tổng $S = C_{20}^0 C_{12}^{11} + C_{20}^1 C_{12}^{10} + C_{20}^2 C_{12}^9 + \dots + C_{20}^{10} C_{20}^1 + C_{20}^{11} C_{12}^0$

LỜI GIẢI

$$\text{Ta có } (1+x)^{32} = (1+x)^{20} (1+x)^{12} \quad (1)$$

$$\text{Mà } (1+x)^{32} = C_{32}^0 + C_{32}^1 x + C_{32}^2 x^2 + \dots + C_{32}^{32} x^{32}.$$

Hệ số của x^{11} trong khai triển là C_{32}^{11} (2).

$$\text{Và } (1+x)^{20} (1+x)^{12} = (C_{20}^0 + C_{20}^1 x + C_{20}^2 x^2 + \dots + C_{20}^{20} x^{20}) (C_{12}^0 + C_{12}^1 x + C_{12}^2 x^2 + \dots + C_{12}^{12} x^{12}).$$

Hệ số của x^{11}

trong khai triển là $C_{20}^0 C_{12}^{11} + C_{20}^1 C_{12}^{10} + C_{20}^2 C_{12}^9 + \dots + C_{20}^{10} C_{20}^1 + C_{20}^{11} C_{12}^0$ (3)

$$\text{Từ (1), (2), (3) ta có } S = C_{20}^0 C_{12}^{11} + C_{20}^1 C_{12}^{10} + C_{20}^2 C_{12}^9 + \dots + C_{20}^{10} C_{20}^1 + C_{20}^{11} C_{12}^0 = C_{32}^{11}$$

Câu 12: Chứng minh rằng với mọi cặp số nguyên k, n thỏa $(0 \leq k \leq n - 2013)$ ta có:

$$C_{2013}^0 C_n^k + C_{2013}^1 C_n^{k+1} + C_{2013}^2 C_n^{k+2} + \dots + C_{2013}^{2013} C_n^{k+2013} = C_{n+2013}^{k+2013}$$

LỜI GIẢI

$$\text{Ta có: } (1+x)^{n+2013} = (1+x)^{2013} (1+x)^n \quad (1)$$

$$\text{Ta có: } \begin{cases} (x+1)^{2013} = C_{2013}^0 x^{2013} + C_{2013}^1 x^{2012} + C_{2013}^2 x^{2011} + \dots + C_{2013}^{2013} \\ (1+x)^n = C_n^0 + C_n^1 x + C_n^2 x^2 + \dots + C_n^k x^k + \dots + C_n^n x^n \\ (1+x)^{n+2013} = C_{n+2013}^0 + C_{n+2013}^1 x + \dots + C_{n+2013}^{k+2013} x^{k+2013} + \dots + C_{n+2013}^{n+2013} x^{n+2013} \end{cases}$$

Hệ số của x^{k+2013} trong khai triển $(1+x)^{2013} (1+x)^n$ là:

$$C_{2013}^0 C_n^k + C_{2013}^1 C_n^{k+1} + C_{2013}^2 C_n^{k+2} + \dots + C_{2013}^{2013} C_n^{k+2013} \quad (2)$$

Hệ số của x^{k+2013} trong khai triển $(1+x)^{n+2013}$ là: C_{n+2013}^{k+2013} (3).

$$\text{Từ (1), (2), (3) suy ra } C_{2013}^0 C_n^k + C_{2013}^1 C_n^{k+1} + C_{2013}^2 C_n^{k+2} + \dots + C_{2013}^{2013} C_n^{k+2013} = C_{n+2013}^{k+2013}$$

Câu 13: Chứng minh đẳng thức sau:

$$C_{11}^0 a_0 - C_{11}^1 a_1 + C_{11}^2 a_2 - C_{11}^3 a_3 + \dots + C_{11}^{10} a_{10} - C_{11}^{11} a_{11} = 11$$

LỜI GIẢI

Xét $x \neq 1$ từ khai triển trên nhân hai vế với $(x-1)^{11}$ ta có:

$$(x^{11} - 1)^{11} = (x-1)^{11} (a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_{110} x^{110}) \quad (2)$$

$$VT(2) = \sum_{k=0}^{11} C_{11}^k x^{11k} (-1)^{11-k} \Rightarrow \text{Hệ số của } x^{11} \text{ trong vế trái bằng } C_{11}^1 = 11.$$

$$VP(2) = \left(\sum_{k=0}^{11} C_{11}^k x^{11-k} (-1)^k \right) (a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_{110} x^{110})$$

$\Rightarrow$ Hệ số của x^{11} trong vế phải bằng

$$C_{11}^0 a_0 - C_{11}^1 a_1 + C_{11}^2 a_2 - C_{11}^3 a_3 + \dots + C_{11}^{10} a_{10} - C_{11}^{11} a_{11}$$

Từ đó suy ra đẳng thức cần chứng minh

Câu 14: Chứng minh rằng: $(C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + (C_n^2)^2 + \dots + (C_n^n)^2 = C_{2n}^n$

LỜI GIẢI

Ta có $(1+x)^n (1+x)^n = (1+x)^{2n}$

Ta có $(1+x)^n (1+x)^n = (C_n^0 x^n + C_n^1 x^{n-1} + \dots + C_n^n) (C_n^0 + C_n^1 x + \dots + C_n^n x^n)$

Hệ số của x^n trong hệ thức trên là: $(C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + \dots + (C_n^n)^2$

Hệ số của x^n trong khai triển $(1+x)^{2n}$ là C_{2n}^n .

Ta có hệ số của x^n trong khai triển $(1+x)^n (1+x)^n$ và hệ số của x^n trong khai triển $(1+x)^{2n}$ giống nhau.

Từ đó suy ra $(C_n^0)^2 + (C_n^1)^2 + (C_n^2)^2 + \dots + (C_n^n)^2 = C_{2n}^n$ (đpcm).

1. Chứng minh: $C_{2n}^0 + C_{2n}^2 \cdot 3^2 + C_{2n}^4 \cdot 3^4 + \dots + C_{2n}^{2n} \cdot 3^{2n} = 2^{2n-1} (2^{2n} + 1)$

LỜI GIẢI

Ta có $(1+x)^{2n} = C_{2n}^0 + C_{2n}^1 x + C_{2n}^2 x^2 + \dots + C_{2n}^{2n-1} x^{2n-1} + C_{2n}^{2n} x^{2n}$ (1)

Chọn $x = 3$ thay vào hai vế của (1) ta được:

$$4^{2n} = C_{2n}^0 + C_{2n}^1 \cdot 3^1 + C_{2n}^2 \cdot 3^2 + \dots + C_{2n}^{2n-1} \cdot 3^{2n-1} + C_{2n}^{2n} \cdot 3^n$$
 (2)

Chọn $x = -3$ thay vào hai vế của (1) ta được:

$$2^{2n} = C_{2n}^0 - C_{2n}^1 \cdot 3^1 + C_{2n}^2 \cdot 3^2 + \dots - C_{2n}^{2n-1} \cdot 3^{2n-1} + C_{2n}^{2n} \cdot 3^n$$
 (3)

Lấy (2) + (3) ta được: $4^{2n} + 2^{2n} = 2(C_{2n}^0 + C_{2n}^2 \cdot 3^2 + C_{2n}^4 \cdot 3^4 + \dots + C_{2n}^{2n} \cdot 3^{2n})$

$$\Rightarrow C_{2n}^0 + C_{2n}^2 \cdot 3^2 + C_{2n}^4 \cdot 3^4 + \dots + C_{2n}^{2n} \cdot 3^{2n} = \frac{4^{2n} + 2^{2n}}{2} = \frac{(2^{2n})^2 + 2^{2n}}{2}$$

$$= \frac{2^{2n} (2^{2n} + 1)}{2} = 2^{2n-1} (2^{2n} + 1)$$